TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 19. jūnijā *

Lieta C-454/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesvergabeamt* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 10. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 13. novembrī, tiesvedībā

pressetext Nachrichtenagentur GmbH

pret

***Republik Österreich* (*Bund*),**

***APA-OTS Originaltext Service GmbH*,**

***APA Austria Presse Agentur registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung*.**

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 24. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *pressetext Nachrichtenagentur GmbH* vārdā — G. Estermans [*G. Estermann*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas Republikas (Federācija) vārdā — A. Šitengrūbers [*A. Schittengruber*] un K. Meirs [*C. Mayr*], pārstāvji,

— *APA-OTS Originaltext-Service GmbH* un *APA Austria Presse Agentur registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung* vārdā — J. Šramms [*J. Schramm*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā — M. Frūmans [*M. Fruhmann*] un K. Meirs, pārstāvji,

— Francijas valdības vārdā — H. K. Grasija [*J.-C. Gracia*], pārstāvis,

— Lietuvas valdības vārdā — D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Kukovecs [*D. Kukovec*] un R. Zauers [*R. Sauer*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 13. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvu 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai [pakalpojumu publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai] (OV L 209, 1. lpp.) un Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvu 89/665/EEK par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas [pārsūdzības] procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām [publisko piegādes un būvdarbu līgumu slēgšanas tiesības] (OV L 395, 33. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 92/50/EEK (turpmāk tekstā — "Direktīva 89/665").

2 Šis lūgums ir iesniegts, izskatot strīdu starp *pressetext Nachrichtenagentur GmbH* (turpmāk tekstā — "*PN*") un Austrijas Republiku (Federācija) un *APA-OTS Originaltext-Service GmbH* (turpmāk tekstā — "*APA-OTS*"), no vienas puses, un *APA Austria Presse Agentur registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung* (turpmāk tekstā — "*APA*"), no otras puses, par publisko ziņu aģentūras pakalpojumu iepirkuma līgumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"1. Piešķirot valsts pakalpojumu līgumus [publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības] vai organizējot projektu konkursus, līgumslēdzējas iestādes piemēro procedūras, kas pielāgotas šās direktīvas noteikumiem."

4 Šīs direktīvas 8. pantā ir paredzēts šādi:

"Līgumu, kuru priekšmets ir I A pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, [slēgšanas tiesības] piešķir saskaņā ar III līdz VI sadaļas noteikumiem".

5 Minētās direktīvas 9. pantā noteikts:

"Līgumus, kuru priekšmets ir I B pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, [slēgšanas tiesības] piešķir saskaņā ar 14. un 16. pantu".

6 Šīs direktīvas 10. pantā ir paredzēts, ka:

"Līgumu, kuru priekšmets ir I pielikuma A un B daļā uzskaitītie pakalpojumi, [slēgšanas tiesības] piešķir saskaņā ar III līdz VI sadaļas noteikumiem, ja I A pielikumā uzskaitīto pakalpojumu vērtība ir lielāka par I B pielikumā uzskaitīto pakalpojumu vērtību. Ja tā nav, tos [tās] piešķir saskaņā ar 14. un 16. pantu."

7 Minētās direktīvas 11. panta 3. punktā ir paredzēts šādi:

"3. Šādos gadījumos līgumslēdzējas iestādes var piešķirt valsts pakalpojumu līgumus [pakalpojumu publisko līgumu slēgšanas tiesības] ar sarunu procedūru, iepriekš nepublicējot paziņojumu par līgumu:

[..]

e) par papildu pakalpojumiem, kas nav iekļauti sākotnēji paredzētajā projektā vai sākotnēji noslēgtajā līgumā, bet kas neparedzētu apstākļu dēļ kļūst vajadzīgi, lai sniegtu līgumā aprakstītos pakalpojumus, ar noteikumu, ka līgumu [līguma slēgšanas tiesības] piešķir pakalpojumu sniedzējam, kas sniedz minētos pakalpojumus:

— ja šādus papildu pakalpojumus nevar tehniski vai saimnieciski nošķirt no galvenā līguma, neradot lielas neērtības līgumslēdzējām iestādēm,

vai

— ja šādi pakalpojumi, kaut arī ir nošķirami no galvenā līguma izpildes, noteikti ir vajadzīgi tā izpildes pabeigšanai.

Par papildu būvdarbiem piešķirto līgumu [slēgšanas tiesību] kopējā paredzamā vērtība tomēr nedrīkst pārsniegt 50 % no galvenā līguma summas;

f) par jauniem pakalpojumiem, kas atkārto līdzīgus pakalpojumus, kuri uzticēti tam pašam pakalpojumu sniedzējam, kam tā pati līgumslēdzēja iestāde iepriekš piešķīrusi līgumu [līguma slēgšanas tiesības], ar noteikumu, ka šie pakalpojumi atbilst pamatprojektam, par kuru saskaņā ar 4. punktā minētajām procedūrām piešķirts pirmais līgums [piešķirtas pirmā līguma slēgšanas tiesības]. Tiklīdz par pirmo projektu izsludina konkursu, ir jāpaziņo par to, ka iespējams izmantot sarunu procedūru, un līgumslēdzējas iestādes, piemērojot 7. panta noteikumus, ņem vērā turpmāko pakalpojumu kopējās paredzamās izmaksas. Šo procedūru var izmantot tikai trīs gadus pēc pirmā līguma noslēgšanas."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

8 *APA* ir izveidota Austrijā pēc Otrā pasaules kara kā reģistrēta kooperatīvā sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Gandrīz visi Austrijas preses izdevumi, kā arī Austrijas radio un televīzija — *ORF* — bija šīs sabiedrības biedri. Kopā ar savām filiālēm *APA* ir galvenā Austrijas ziņu aģentūru tirgū un tradicionāli sniedz dažādus ziņu aģentūras pakalpojumus Austrijas Republikai (Federācijai).

9 *PN* Austrijas ziņu aģentūru tirgū ir kopš 1999. gada, bet tā ir sniegusi ar paziņojumiem presei saistītus pakalpojumus federālajām iestādēm tikai nelielā apmērā. *PN* ir mazāk žurnālistu nekā *APA*, un tai nav tāda iespaidīga arhīva kā pēdējai minētajai.

10 1994. gadā, pirms pievienošanās Eiropas Savienībai, Austrijas Republika (Federācija) noslēdza līgumu (turpmāk tekstā — "pamata līgums") ar *APA* par zināmu pakalpojumu sniegšanu pret atlīdzību. Saskaņā ar šo līgumu Austrijas federālajām iestādēm tiek ļauts lasīt un izmantot aktuālo informāciju (saukts "pamata pakalpojums"), pieprasīt vēsturisku informāciju un paziņojumus presei no *APA* datu bāzes "*APADok*" un arī izmantot *APA* oriģinālteksta pakalpojumus, sauktus par "*OTS*", kā informācijas iegūšanai, tā arī, lai publiskotu savus paziņojumus presei. Datu bāzē *APADok* ietilpst pamata pakalpojumu informācija no 1988. gada 1. janvāra, kā arī *OTS* pakalpojuma ietvaros sniegtie paziņojumi kopš 1989. gada 1. janvāra.

11 Pamata līgums tika noslēgts uz nenoteiktu laiku, turklāt tika panākta vienošanās par atteikšanos no līgumsaistību pārtraukšanas, atbilstoši kurai līgumu varēja izbeigt agrākais 1999. gada 31. decembrī.

12 Pamata līguma 2. panta c) punktā ir paredzēts:

"Par 1. pantā definēto *APA* informācijas pakalpojumu izmantošanu tiešsaistē *APA* par *CPU* minūti (tīra laika) aprēķina elektroniskās datu apstrādes sistēmas izmantošanas maksu, kas atbilst dalītai viszemākajai oficiālajai patēriņa cenai (pašreiz ATS 67, neskaitot nodokļus, par *CPU* minūti), atņemot 15 %."

13 Šajā līgumā ir ietverti noteikumi arī par pirmo cenu palielināšanas datumu, par katra palielinājuma maksimālo apmēru un cenu indeksāciju, pamatojoties uz patēriņa cenu indeksu 1986. gadā, par atsauces lielumu norādot 1994. gadam aprēķināto indeksu. Šajā sakarā līguma 5. panta 3. punktā it īpaši ir paredzēts, ka "[..] ir skaidri nolīgts, ka 2. panta a) un b) punktā paredzētās atlīdzības summas paliek nemainīgas. Indeksācijas aprēķinam ir jāizmanto 1986. gada patēriņa cenu indekss (*VPI 86*), ko publicējis Austrijas Centrālais statistikas birojs (*ÖSTAT*), vai nākamais indekss, kas to aizstāj".

14 2000. gada septembrī *APA* kā sabiedrību ar ierobežotu atbildību izveidoja *APA-OTS* — filiāli, kurā tai pieder 100 % kapitāla daļu. Starp šīm divām sabiedrībām pastāv vienošanās par peļņas un zaudējumu pārdali, no kā saskaņā ar *APA* un *APA-OTS* teikto izriet, ka pēdējā minētā ir finansiāli, administratīvi un ekonomiski iekļauta *APA* un ka tai ir jādarbojas un jārisina pārvaldes jautājumi saskaņā ar *APA* norādījumiem. *APA-OTS* turklāt ir jāpārskaita sava gada peļņa *APA*, kurai savukārt vajadzības gadījumā ir jālikvidē *APA-OTS* gada zaudējumi.

15 2000. gada septembrī *APA* nodeva tālāk *APA-OTS* savas darbības, kas saistītas ar *OTS* pakalpojumiem. Austrijas Republika (Federācija) par šīm izmaiņām tika informēta 2000. gada oktobrī. *APA* darbinieks, kurš bija pilnvarots to pārstāvēt, Austrijas iestādēm apstiprināja, ka pēc darbību tālāknodošanas *APA* būs solidāri atbildīga kopā ar *APA-OTS* un ka sniegtie pakalpojumi kopumā nemainīsies. Austrijas iestādes

savukārt piekrita tam, ka *OTS* pakalpojumu sniegs *APA-OTS* un turpmāk atlīdzību par šo pakalpojumu pārskaitīs tieši *APA-OTS*.

16 Turklāt pamata līguma noteikumi tika mainīti ar pirmo papildu vienošanos, kas tika noslēgta 2001. gadā un stājās spēkā 2002. gada 1. janvārī. Pēc *eiro* ieviešanas ar šo vienošanos pielāgoja sākotnējo publisko līgumu, kā tas norādīts šī sprieduma 17.–20. punktā.

17 Pirmkārt, ATS 10 080 000 gada maksa par rakstu un mediju arhīvu izmantošanu tika aizstāta ar EUR 800 000. Pamatojoties uz noteikumu par cenu indeksāciju, par 2002. gadu maksājamā cena bija ATS 11 043 172 (pārejot uz *eiro*, noapaļota uz EUR 802 538,61). Tika nolemts iekasēt nevis šo summu, bet gan apaļu skaitli EUR 800 000, kas atbilst samazinājumam par 0,3 %.

18 Otrkārt, ATS 67 par minūti apmērā noteiktā cena par *APA* informācijas pakalpojumu izmantošanu tiešsaistē tika aizstāta ar EUR 4,87 par minūti. Lai gan tika veikta noapaļošana, ieviešot *eiro*, šī summa palika nemainīga.

19 Treškārt, indeksācijas aprēķināšanai izmantojamais indekss 1994. gadam, kas aprēķināts, pamatojoties uz 1986. gada patēriņa cenu indeksu, kā references skaitlis tika aizstāts ar 2001. gada indeksu, kurš aprēķināts, pamatojoties uz 1996. gada patēriņa cenu indeksu. Šajā sakarā ar pirmo papildu vienošanos it īpaši tika grozīts pamata līguma 5. panta 3. punkts, un tā redakcija ir šāda:

"Ir skaidri nolīgts, ka 2. panta a) un b) punktā paredzētās atlīdzības summas paliek nemainīgas. Indeksācijas aprēķinam ir jāizmanto 1996. gada patēriņa cenu indekss (*VPI 96*), ko publicējis Austrijas Centrālais statistikas birojs (*ÖSTAT*), vai nākamais indekss, kas to aizstāj."

20 Ceturtkārt, atkāpjoties no šī indeksācijas mehānisma, attiecībā uz 2002.–2004. gadu nekavējoties tika noteiktas atsevišķas cenas. Faktiski cena ATS 8,50 par rindu par paziņojumu presei iekļaušanu *OTS* pakalpojumā tika aizvietota ar EUR 0,66 2002. gadā, EUR 0,67 2003. gadā un EUR 0,68 2004. gadā. Ja tiktu piemērots noteikums par indeksāciju, tad 2002. gadā cena palielinātos līdz ATS 9,31 par rindu (noapaļojot, — EUR 0,68 par rindu). Tādējādi 2002. gadā cena tika samazināta par 2,94 % un 2003. gadā — par 1,47 %.

21 Ar otro papildu vienošanos, kas tika noslēgta 2005. gada oktobrī un stājās spēkā 2006. gada 1. janvārī, pamata līgumā tika ieviesti vēl divi grozījumi. Ar otro papildu vienošanos pamata līgums tika grozīts, kā tas izklāstīts šī sprieduma 22. un 23. punktā.

22 Pirmkārt, pamata līgumā līdz 1999. gada 31. decembrim paredzētā atteikšanās no līguma laušanas tika pagarināta līdz 2008. gada 31. decembrim.

23 Otrkārt, par *APA* informācijas pakalpojumu izmantošanu tiešsaistē paredzētā atlaide 15 % apmērā tika nomainīta uz 25 %. Šajā sakarā ar otro papildu vienošanos pamata līguma 2. panta c) punkts tika grozīts šādi:

"[Pamata līguma, kurš grozīts ar papildu vienošanos] noteikumi, sākot ar 2006. gada 1. janvāri ir šādi:

1. 2. panta c) punktā paredzētā 15 % procentu likme tiek aizstāta ar 25 %.

[..]."

24 2004. gadā *PN* piedāvāja savus pakalpojumus Austrijas Republikas (Federācija) preses aģentūrai, bet šī piedāvājuma rezultātā līgums netika noslēgts.

25 Ar prasībām, kas celtas 2006. gada 4. un 19. jūlijā, *PN* primāri lūdza *Bundesvergabeamt* atzīt, ka pamata līguma sadalīšana, kas notika pēc *APA* restrukturizācijas 2000. gadā, kā arī 2001. un 2005. gada laikā noslēgtās papildu vienošanās, ko tā uzskata par "faktisku līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu", ir prettiesiskas un pakārtoti tā lūdz atzīt, ka attiecīgā dažādo līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru izvēle ir prettiesiska.

26 Attiecībā uz prasības termiņiem *Bundesvergabeamt* precizē, ka, ja apstrīdētās darbības tika veiktas 2000., 2001. un 2005. gada laikā, tad valsts tiesībās tiesību aizsardzības līdzeklis pret prettiesisku līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (proti, lūgums konstatēt pārkāpumu un atcelt līgumu) radās tikai, vēlākais, 2006. gada 1. februārī. Šādai prasībai paredzētais termiņš ir seši mēneši kopš prettiesiskās līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas. Iesniedzējtiesa uzskata, ka jāpiemēro Austrijas Civilkodeksa 1496. pants, kurā paredzēts, ka gadījumos, kad nav iespējams īstenot paredzētos tiesību aizsardzības līdzekļus, to termiņi nevar sākties, ar nosacījumu, ka šiem līdzekļiem ir jābūt saderīgiem ar Kopienu tiesībām.

27 Šajos apstākļos *Bundesvergabeamt* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai jēdziens "piešķirot" Direktīvas 92/50 [..] 3. panta 1. punktā un jēdziens "piešķirt" Direktīvas 92/50/EEK 8. un 9. pantā ir interpretējams tādējādi, ka tas ietver arī tādus apstākļus, kuros līgumslēdzēja iestāde nākotnē plāno izmantot pakalpojumu sniedzēja, kas ir kapitālsabiedrība, pakalpojumus, ja iepriekš šos pakalpojumus ir sniedzis cits pakalpojumu sniedzējs, kas, no vienas puses, ir vienīgais nākamā pakalpojumu sniedzēja sabiedrības dalībnieks un, no otras puses, kontrolē nākamo pakalpojumu sniedzēju, dodot tam norādījumus? Vai šādā gadījumā ir juridiski nozīmīgi, ka līgumslēdzējai iestādei nav garantijas, ka

nākamā pakalpojumu sniedzēja kapitāla daļas sākotnējā līguma termiņa laikā pilnībā vai daļēji netiks pārdotas trešajām personām, kā arī tai nav garantijas, ka visa līguma termiņa laikā netiks mainīts pakalpojumu sniedzēja, kas sākotnēji dibināts kā kooperatīvs, dalībnieku sastāvs?

2) Vai jēdziens "piešķirot" Direktīvas 92/50 [..] 3. panta 1. punktā un jēdziens "piešķirt" Direktīvas 92/50/EEK 8. un 9. pantā ir interpretējams tādējādi, ka tas ietver arī tādus apstākļus, kuros līgumslēdzēja iestāde ar pakalpojumu sniedzējiem uz nenoteiktu laiku noslēgtā līguma par kopīgu pakalpojumu sniegšanu spēkā esamības laikā vienojas par atlīdzības grozījumiem par atsevišķiem līgumā noteiktiem pakalpojumiem un no jauna formulē indeksācijas klauzulu, ja šie grozījumi rada izmaiņas atlīdzībās un tiek veikti sakarā ar pāreju uz *eiro*?

3) Vai jēdziens "piešķirot" Direktīvas 92/50 [..] 3. panta 1. punktā un jēdziens "piešķirt" Direktīvas 92/50/EEK 8. un 9. pantā ir interpretējams tādējādi, ka tas ietver arī tādus apstākļus, kuros līgumslēdzēja iestāde ar pakalpojumu sniedzējiem uz nenoteiktu laiku noslēgtā līguma par kopīgu pakalpojumu sniegšanu spēkā esamības laikā, veicot, no vienas puses, līguma grozījumus, šīs jaunās vienošanās noslēgšanas brīdī no jauna vienojas par atteikšanos no līgumsaistību pārtraukšanas uz trim gadiem, kas iepriekš vairs nebija spēkā, turklāt, no otras puses, veicot šos līguma grozījumus, tiek paredzētas lielākas atlaides nekā līdz šim par noteiktām, no to daudzuma atkarīgām atlīdzībām noteiktā pakalpojumu jomā?

4) Ja uz vienu no pirmajiem trim prejudiciālajiem jautājumiem attiecībā uz tiesību piešķiršanu šo jautājumu izpratnē tiktu atbildēts apstiprinoši: Vai Direktīvas 92/50 [..] 11. panta 3. punkta b) apakšpunkts vai citas Kopienu tiesību normas, it īpaši pārskatāmības princips, ir interpretējamas tādējādi, ka līgumslēdzējai iestādei ir tiesības vienā pakalpojumu līgumā sarunu procedūras laikā, iepriekš nepublicējot paziņojumu par konkursu, piešķirt tiesības sniegt pakalpojumus, ja daļai no šiem pakalpojumiem ir piemērojamas ekskluzīvās tiesības, kas noteiktas Direktīvas 92/50 [..] 11. panta 3. punkta b) apakšpunktā? Vai arī pārskatāmības princips vai attiecīgi citas Kopienu tiesību normas lielākoties saistībā ar neprioritāriem pakalpojumiem publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas ietvaros prasa, lai šādā gadījumā tomēr tiktu publicēts paziņojums par konkursu, pirms tiek piešķirtas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, lai ieinteresētajiem uzņēmumiem būtu iespēja pārbaudīt, vai tiek piešķirtas tiesības slēgt līgumu attiecībā uz pakalpojumiem, kam piemēro ekskluzīvās tiesības? Vai arī Kopienu tiesību normas par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas

tiesību piešķiršanu paredz, ka šādā gadījumā attiecībā uz pakalpojumiem — atkarībā no tā, vai ir piemērojamas ekskluzīvas tiesības vai nē, — tiesības slēgt līgumu var tikt piešķirtas tikai atsevišķas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ietvaros, lai vismaz daļēji nodrošinātu konkurenci, piešķirot publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības?

5) Ja uz ceturto prejudiciālo jautājumu tiktu atbildēts tādējādi, ka līgumslēdzēja iestāde attiecībā uz pakalpojumiem, kam nepiemēro ekskluzīvās tiesības, un pakalpojumiem, kam piemēro ekskluzīvās tiesības, tiesības slēgt publiskā iepirkuma līgumu var piešķirt vienas tiesību piešķiršanas procedūras ietvaros:Vai uzņēmējs, kam nav rīcības tiesības attiecībā uz datiem, kas piemēro uzņēmuma, kam ir dominējošs stāvoklis tirgū, ekskluzīvās tiesības, var pamatot savu atbilstību tiesību piešķiršanas prasībām attiecībā uz jaudu, kas vajadzīga, lai publiskajai līgumslēdzējai iestādei sniegtu pakalpojumus pilnā apmērā, ar to, ka uzņēmējs norāda uz EKL 82. pantu un no tā noteikumiem izrietošo pienākumu tādiem uzņēmumiem, kam ir tiesības rīkoties ar datiem, kam ir dominējošs stāvoklis tirgū un kas atrodas ES dalībvalstī, nodot datus tālāk saskaņā ar atbilstošiem nosacījumiem?

6) Ja uz pirmo, otro un trešo prejudiciālo jautājumu tiktu atbildēts tādējādi, ka sakarā ar to, ka 2000. gadā ir notikusi daļēja līguma pārņemšana un/vai veikti iepriekš minētie — precīzāk, divi — līguma grozījumi, ir notikušas jaunas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras; un ja uz ceturto prejudiciālo jautājumu tiktu atbildēts tādējādi, ka līgumslēdzējai iestādei, piešķirot tiesības slēgt līgumu par pakalpojumu sniegšanu, kam nav piemērojamas ekskluzīvās tiesībās, atsevišķas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ietvaros vai piešķirot tiesības slēgt līgumu par visiem pakalpojumiem kopumā (šajā gadījumā — paziņojumi presei, pamata pakalpojumi un izmantošanas tiesības attiecībā uz *APADok*), pārskatāmības un iespējas pārbaudīt plānotos publiskos iepirkumus nolūkā iepriekš bija jāpublicē paziņojums par konkursu:

Vai Direktīvas 89/665 [..] 1. panta 3. punktā minētais jēdziens "kaitējums" vai attiecīgi Direktīvas 89/665/EEK 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais vārdu salikums "nodarīts kaitējums" ir interpretējams tādējādi, ka uzņēmumam jau tādā gadījumā, kāds ir šajā lietā, ir nodarīts kaitējums Direktīvas 89/665/EEK noteikumu izpratnē, ja tam liegta iespēja piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, jo līgumslēdzēja iestāde pirms publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas nav publicējusi paziņojumu par konkursu, pamatojoties uz kuru uzņēmums būtu varējis pieteikties vai iesniegt piedāvājumu, vai arī prasīt, lai publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru kontrolējošā iestāde pārbauda, vai nepastāv iespējamas ekskluzīvās tiesības?

7) Vai Kopienu tiesību līdzvērtības princips, efektīvas juridiskās aizsardzības princips jeb efektivitātes princips, ņemot vērā arī citas Kopienu tiesību normas, ir interpretējams tādējādi, ka uzņēmējam attiecībā pret dalībvalsti ir piešķirtas subjektīvas un beznosacījuma tiesības, jo pēc lēmuma par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu pieņemšanas tam ir tiesības kompetentajās iestādēs iesniegt prasību par kaitējuma atlīdzību sakarā ar Kopienu tiesību normu par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pārkāpumu vismaz sešu mēnešu laikā pēc tam, kad bijusi iespēja saņemt informāciju par prettiesisku publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, turklāt tam jāpiešķir papildu termiņi par periodiem, kuros nav bijusi iespēja celt prasību, jo nav bijis atbilstoša pamata valsts likumdošanā, ja prasību par kaitējuma atlīdzību, kas pamatotas ar valsts tiesiskā regulējuma pārkāpumu, saskaņā ar valsts tiesību sistēmu noilguma termiņš parasti ir 3 gadi no kaitējuma un kaitējumu nodarījušās personas noskaidrošanas brīža, un, ja noteiktās tiesību jomās nepastāv tiesiskā aizsardzība, arī noilguma termiņi nesākas (neturpinās)?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

28 Iepriekš ir jāatzīmē, ka pat tad, ja pamata lietā apskatītais publiskā iepirkuma līgums būtu ticis noslēgts pirms Austrijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai, šīs jomas Kopienu noteikumi šim līgumam būtu piemērojami, sākot no šīs valsts pievienošanās datuma (šajā sakarā skat. 1998. gada 24. septembra spriedumu lietā C-76/97 *Tögel*, *Recueil*, I-5357. lpp., 14. punkts).

29 Ar pirmajiem trijiem jautājumiem *Bundesvergabeamt* būtībā vēlas noskaidrot, kādos apstākļos grozījumi, kas veikti starp līgumslēdzēju iestādi un pakalpojumu sniedzēju noslēgtā līgumā, var tikt uzskatīti par jaunu pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu Direktīvas 92/50 izpratnē.

30 Direktīvā 92/50 skaidras atbildes uz šiem jautājumiem nav, bet tajā ir vairākas atbilstošas norādes, ka ir jāiekļaujas Kopienu tiesiskā regulējuma par publiskā iepirkuma līguma slēgšanu tiesību piešķiršanu vispārējos ietvaros.

31 No judikatūras izriet, ka Kopienu tiesiskā regulējuma par publiskā iepirkuma līguma slēgšanu tiesību piešķiršanu galvenais mērķis ir pakalpojumu sniegšanas brīvība un netraucēta konkurence visās dalībvalstīs (skat. 2005. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-26/03 *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, Krājums, I-1. lpp., 44. punkts). Šis dubultais mērķis ir skaidri apstiprināts Direktīvas 92/50 otrajā, sestajā un divdesmitajā apsvērumā.

32 Šī dubultā mērķa izpildei Kopienu tiesībās it īpaši tiek izmantots nediskriminācijas pilsonības dēļ princips, vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz pretendentiem un no tā izrietošais pārskatāmības princips (šajā sakarā skat. 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā C-275/98 *Unitron Scandinavia* un *3-S*, *Recueil*, I-8291. lpp., 31. punkts; 2000. gada 7. decembra spriedumu lietā C-324/98 *Telaustria* un *Telefonadress*, *Recueil*, I-10745. lpp., 60. un 61. punkts, kā arī 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-496/99 P Komisija/*CAS Succhi di Frutta*, *Recueil*, I-3801. lpp., 108. un 109. punkts).

33 Attiecībā uz Direktīvā 92/50 paredzētajiem publiskā iepirkuma līgumiem, kuru priekšmets — vienīgi vai lielākoties — ir tās I A pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, šajā direktīvā tiek izmantoti šie principi un minētais pārskatāmības pienākums, it īpaši paredzot noteiktas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras. Attiecībā uz šajā direktīvā paredzētajiem publiskā iepirkuma līgumiem, kuru priekšmets — vienīgi vai lielākoties — ir tās I B pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, tajā nav paredzēti tādi paši noteikumi kā līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, bet šai pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu kategorijai tāpat ir jāpiemēro Kopienu tiesību pamatprincipi un no tiem izrietošais pārskatāmības pienākums (šajā sakarā skat. 2007. gada 13. novembra spriedumu lietā C-507/03 Komisija/Īrija, Krājums, I-9777. lpp., 26., 30. un 31. punkts).

34 Lai nodrošinātu procedūru pārskatāmību un vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem, grozījumi, kas veikti publiskā iepirkuma līgumā tā spēkā esamības laikā, ir jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Direktīvas 92/50 izpratnē tad, ja to noteikumi ir

būtiski atšķirīgi no sākotnējā līguma un līdz ar to liecina par pušu vēlēšanos mainīt būtiskus šī līguma noteikumus (šajā sakarā skat. 2000. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-337/98 Komisija/Francija, *Recueil*, I-8377. lpp., 44. un 46. punkts).

35 Spēkā esošā līguma grozījumi ir uzskatāmi par būtiskiem, ja ar tiem tiek ieviesti nosacījumi, saskaņā ar kuriem, ja tie būtu bijuši sākotnējā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, tajā būtu varējuši piedalīties arī citi pretendenti, nevis tikai sākotnēji atlasītie, vai arī būtu bijusi iespēja pieņemt citu piedāvājumu, nevis sākotnēji pieņemto.

36 Sākotnējā līguma grozījumus var arī uzskatīt par būtiskiem tad, ja ar tiem līgums tiek būtiski paplašināts, ietverot pakalpojumus, kuri sākotnēji nebija paredzēti. Šādu interpretāciju apstiprina Direktīvas 92/50 11. panta 3. punkta e) un f) apakšpunkts, kuros attiecībā uz pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumiem, kas ir ietverti šīs direktīvas I A pielikumā, ir paredzēti ierobežojumi saistībā ar apmēriem, kādos līgumslēdzējas iestādes var izmantot sarunu procedūru, lai sākotnēji noslēgtajam līgumam pievienotu vēl papildu pakalpojumus.

37 Grozījumi ir uzskatāmi par būtiskiem arī tad, ja ar to tiek izjaukts līguma ekonomiskais līdzsvars par labu līgumslēdzējam tādā veidā, kāds sākotnējā līguma noteikumos nav ticis paredzēts.

38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jāatbild uz Tiesai iesniegtajiem prejudiciālajiem jautājumiem.

Par pirmo jautājumu

39 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa domā *OTS* pakalpojumu, kurus līdz šim tika sniegusi *APA*, nodošanu *APA-OTS* 2000. gadā. Tā būtībā vaicā, vai tādos apstākļos kā pamata prāvā līgumslēdzējas puses maiņa ir saprotama kā jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Direktīvas 92/50 3. panta 1. punkta, 8. un 9. panta izpratnē.

40 Vispār iepriekšējā līgumslēdzēja, kuram līgumslēdzēja iestāde līguma slēgšanas tiesības bija piešķīrusi sākotnēji, nomaiņa pret jaunu ir uzskatāma par maiņu kādai no attiecīgā publiskā iepirkuma līguma būtiskajām sastāvdaļām, ja vien šāda nomaiņa nav paredzēta sākotnējā līguma noteikumos, piemēram, kā apakšuzņēmuma līgums.

41 Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumu *APA-OTS*, kura ir dibināta kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību, ir no *APA*, kas ir sākotnējā līgumslēdzēja, nošķirta juridiska persona.

42 Ir arī skaidrs, ka, kopš *APA* 2000. gadā *OTS* pakalpojumus nodeva *APA-OTS*, līgumslēdzēja iestāde ar šiem pakalpojumiem saistītos maksājumus veic tieši *APA-OTS* un nevis vairs *APA*.

43 Tomēr minētās darbības tālāk nodošanai ir atsevišķas īpatnības, kas liek secināt, ka šādi grozījumi, kas veikti tādā situācijā kā pamata prāvā, nav būtiskas līguma sastāvdaļas grozījumi.

44 Faktiski no lietas materiāliem izriet, ka *APA-OTS* ir *APA* 100 % apmērā piederoša filiāle, ka pēdējai minētai pieder *APA-OTS* vadības pilnvaras un ka šo divu sabiedrību starpā pastāv vienošanās par peļņas un zaudējumu nodošanu *APA*. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka *APA* pilnvarotais pārstāvis pēc *OTS* pakalpojumu nodošanas apstiprināja līgumslēdzējai iestādei, ka *APA* ir solidāri atbildīga kopā ar *APA-OTS* un ka jau esošais pakalpojums kopumā paliks nemainīgs.

45 Šāda vienošanās būtībā ir līguma iekšēja pārstrukturēšana, ar kuru sākotnējā līguma sastāvdaļas būtiski netiek mainītas.

46 Iesniedzējtiesa šajā kontekstā uzdod jautājumu par to, vai apstāklim, ka līgumslēdzējai iestādei nav apliecināts, ka *APA-OTS* kapitāla daļas netiks nodotas trešajām personām līguma spēkā esamības laikā, ir juridiskas sekas.

47 Ja *APA-OTS* kapitāla daļas tiktu nodotas trešajām personām pamata lietā apskatītā līguma spēkā esamības laikā, tad runa būtu ne tikai par sākotnējā līguma iekšēju pārstrukturēšanu, bet faktisku līgumslēdzēja nomaiņu, kas principā būtu līguma būtiskas sastāvdaļas grozīšana. Šāds pavērsiens būtu uzskatāms par jaunu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu Direktīvas 92/50 izpratnē.

48 Līdzīgs pamatojums ir piemērojams, ja filiāles kapitāla daļu nodošana trešajām personām būtu paredzēta jau tad, kad tai tika nodota darbību veikšana (šajā sakarā skat. 2005. gada 10. novembra spriedumu lietā C-29/04 Komisija/Austrija, Krājums, I-9705. lpp., 38.–42. punkts).

49 Tomēr, tā kā šādi tas nav attīstījies, paliek spēkā šī sprieduma 45. punktā ietvertā analīze, saskaņā ar kuru attēlotajā situācijā ir notikusi līgumslēdzēja iekšēja

restrukturizācija. Tas, ka nav garantijas, ka filiāles kapitāla daļas līguma spēkā esamības laikā netiks nodotas trešajām personām, šādu slēdzienu neietekmē.

50 Iesniedzējtiesa vaicā arī par juridiskajām sekām, kuras saistītas ar to, ka līgumslēdzējai iestādei nav garantijas, ka sākotnējā pakalpojumu sniedzēja biedru sastāvs līguma spēkā esamības laikā netiks mainīts.

51 Publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības parasti tiek piešķirtas juridiskām personām. Ja juridiska persona ir dibināta kā biržā kotēta akciju sabiedrība, no tās rakstura vien izriet, ka tās akcionāru sastāvs var mainīties jebkurā brīdī. Principā ar šo apstākli nevar apšaubīt publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu šādai sabiedrībai. Savādāk būtu izņēmuma gadījumos, kā, piemēram, apejot Kopienu tiesību noteikumus publiskā iepirkuma jomā.

52 Tādi paši apsvērumi ir piemērojami gadījumos, kad publisko līgumu slēgšanas tiesības tiek piešķirtas juridiskajām personām, kuras, kā tas ir pamata prāvā, ir dibinātas nevis kā akciju sabiedrības, bet gan kā reģistrētas kooperatīvās sabiedrības ar ierobežotu atbildību. Iespējamas izmaiņas šāda kooperatīva biedru sastāvā principā nav tai piešķirtā līguma būtiskas sastāvdaļas grozījums.

53 Tādējādi šie apsvērumi negroza šī sprieduma 45. punktā ietverto secinājumu.

54 No tā izriet, ka uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais termins "piešķirt" ir interpretējams tādējādi, ka tas neattiecas uz situāciju, kāda tā ir pamata prāvā, kad pakalpojumus, ko līgumslēdzējai

iestādei sniedz sākotnējais pakalpojumu sniedzējs, kurš ir kapitālsabiedrība, nodod citam pakalpojumu sniedzējam, kurš arī ir kapitālsabiedrība, kura vienīgais akcionārs ir pirmais pakalpojumu sniedzējs, kas kontrolē jauno pakalpojumu sniedzēju un dod tam norādījumus, ja sākotnējais pakalpojumu sniedzējs paliek atbildīgs par līgumā paredzēto pienākumu ievērošanu.

Par otro jautājumu

55 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa domā grozījumus, kuri pamata līgumā tika veikti ar pirmo papildu vienošanos, kura tika noslēgta 2001. gadā un stājās spēkā 2002. gada 1. janvārī. Tā būtībā jautā, vai noteiktas cenu izmaiņas ir jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Direktīvas 92/50 izpratnē.

56 Šis prejudiciālais jautājums, pirmkārt, attiecas uz cenu pārrēķināšanu *eiro*, nemainot to sākotnējo apmēru, otrkārt, uz cenu pārrēķināšanu *eiro*, samazinot to sākotnējo apmēru un, treškārt, uz noteikuma par cenu indeksāciju pārformulēšanu.

57 Ir jāatbild, ka gadījumos, kad pēc *eiro* ieviešanas esošs iepirkuma līgums tiek grozīts tādējādi, ka cenas, kas sākotnēji ir tikušas noteiktas valsts valūtā, tiek pārrēķinātas *eiro*, runa nav par būtisku līguma grozījumu, bet gan tikai par tā pielāgošanu izmainītiem ārējiem apstākļiem tiktāl, ciktāl *eiro* izteiktās summas tiek noapaļotas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem un it īpaši ar Padomes 1997. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 1103/97 par dažiem noteikumiem attiecībā uz *eiro* ieviešanu (OV L 162, 1. lpp.).

58 Kolīdz *eiro* pārrēķināto cenu noapaļošana pārsniedz ar attiecīgajām normām pieļautos apmērus, var runāt par sākotnējā līgumā paredzēto cenu sākotnējā apmēra grozīšanu. Tātad jautājums ir par to, vai šādas cenu izmaiņas ir jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana.

59 Ir acīmredzams, ka cena ir publiskā iepirkuma līguma būtiska sastāvdaļa (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*CAS Succhi di Frutta*, 117. punkts).

60 Grozot šo sastāvdaļu līguma spēkā esamības laikā, ja sākotnējā līgumā nav ietverta skaidra norāde par atļauju to darīt, varētu radīt risku, ka tiek pārkāpti pārskatāmības un vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem principi (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*CAS Succhi di Frutta*, 121. punkts).

61 Tomēr cenu pārrēķināšana *eiro* līgumā tā spēkā esamības laikā var būt saistīta ar to sākotnējā apmēra izmaiņām, tādējādi nerodoties jaunai līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, bet ar nosacījumu, ka šī pielāgošana ir minimāla un veikta objektīvi, kā tas ir gadījumā, kad tās mērķis ir veicināt līguma izpildi, piemēram, vienkāršojot rēķinu sastādīšanu.

62 Pamata lietā, pirmkārt, gada maksa par rakstu un arhīvu izmantošanu tika samazināta tikai par 0,3 %, lai būtu apaļš skaitlis, kas atvieglotu aprēķinus. Otrkārt, cena par paziņojumu presei rindu *OTS* pakalpojumā tika samazināta par 2,94 % un 1,47 % attiecīgi 2002. un 2003. gadā, lai tā būtu apaļš skaitlis, kurš arī varētu atvieglot aprēķinus. Kaut arī ar šiem cenu pielāgojumiem tiek panākta mazāka summa, tie nekaitē līgumslēdzējai iestādei, bet gan nāk par labu, jo tai tiek piešķirts cenu samazinājums, kas izriet no parasti piemērojamajiem pārrēķina un indeksācijas noteikumiem.

63 Šādos apstākļos var uzskatīt, ka cenu pielāgošana publiskā iepirkuma līgumā tā spēkā esamības laikā nav līguma būtisko sastāvdaļu grozījums, lai to varētu uzskatīt par jaunu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu Direktīvas 92/50 izpratnē.

64 Attiecībā uz noteikuma par indeksāciju pārformulēšanu ir jāatgādina, ka pamata līguma 5. panta 3. punktā it īpaši ir paredzēts, ka "indeksācijas aprēķinam ir jāizmanto 1986. gada patēriņa cenu indekss (*VPI 86*), ko publicējis Austrijas Centrālais statistikas birojs (*ÖSTAT*), vai nākamais indekss, kas to aizstāj".

65 No tā izriet, ka pamata līgumā bija paredzēta tajā minētā cenu indeksa aizstāšana ar vēlāk pieņemtu.

66 Ar pirmo papildu vienošanos tika nomainīts pamata līgumā minētais cenu indekss, proti, *ÖSTAT* publicētais 1986. gada patēriņa cenu indekss (*VPI 86*) tika aizstāts ar jaunāku, proti, ar 1996. gada patēriņa cenu indeksu (*VPI 96*), ko publicējusi tā pati iestāde.

67 Kā ir norādīts šī sprieduma 19. punktā, šajā papildu vienošanās noteikumā kā atsauces vērtība tika izmantots 2001. gadam — kad tā tika noslēgta — aprēķinātais indekss, aizstājot 1994. gada — pamata līguma noslēgšanas gada — indeksu.

68 No tā izriet, ka pirmā papildu vienošanās aprobežojas ar pamata līguma noteikumiem par indeksācijas atjaunošanu.

69 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka atsauce uz jauno cenu indeksu nav sākotnējā līguma būtisku sastāvdaļu grozījums, kas varētu būt jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Direktīvas 92/50 izpratnē.

70 No tā izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais termins "piešķirt" ir interpretējams tādējādi, ka tas neattiecas uz sākotnējā līguma pielāgošanu ārējo apstākļu izmaiņu dēļ, kā, piemēram, sākotnēji valsts valūtā noteikto cenu pārrēķināšanu *eiro*, minimālu šo cenu samazināšanu noapaļošanas nolūkiem un atsauci uz jaunu cenu indeksu, kura stāšanās iepriekšējā indeksa vietā ir tikusi paredzēta sākotnējā līgumā.

Par trešo jautājumu

71 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa domā grozījumus, kuri pamata līgumā tika izdarīti ar otro papildu vienošanos, kura tika noslēgta 2005. gada oktobrī un stājās spēkā 2006. gada 1. janvārī.

72 Šī tiesa būtībā jautā, vai jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana izriet, pirmkārt, no tā, ka notiek vienošanās par jaunu noteikumu attiecībā uz atteikšanos no līguma laušanas un, otrkārt, palielinot nolīgtās cenu atlaides atsevišķiem pakalpojumiem, kuri ir līguma priekšmets.

73 Vispirms attiecībā uz jaunu vienošanos par atteikšanos no līguma laušanas, kas ietverta uz nenoteiktu laiku noslēgtā līgumā, tā spēkā esamības laikā ir jāatgādina, ka prakse noslēgt pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu uz nenoteiktu laiku pati

par sevi neietilpst Kopienu tiesību publiskā iepirkuma jomas noteikumu sistēmā un mērķī. Šādas prakses rezultātā beigu beigās varētu tikt traucēta konkurence potenciālo pakalpojumu sniedzēju starpā un tiktu kavēta Kopienu direktīvu noteikumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību procedūru publiskuma jomā piemērošana.

74 Tomēr Kopienu tiesībās pamatā nav aizlieguma slēgt pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumus uz nenoteiktu laiku.

75 Tāpat arī noteikums, ar kuru puses vienojas uz nenoteiktu laiku noslēgto līgumu līdz zināmam brīdim nelauzt, nav gluži uzskatāms par prettiesisku no Kopienu publiskā iepirkuma tiesību viedokļa.

76 Kā izriet no šī sprieduma 34. punkta, lai noteiktu, vai vienošanās par šādu noteikumu ir jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, atbilstīgais kritērijs ir apstāklis, vai šis noteikums ir sākotnējā līguma būtisks grozījums (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, 44. un 46. punkts).

77 Noteikums, par kuru ir jautājums pamata prāvā, paredz atteikšanos no jebkāda veida līguma laušanas laika posmā, kas atbilst 2005.–2008. gadam.

78 Tomēr jāatgādina, ka pēc pamata līgumā ietvertā noteikuma par atteikšanos no līguma laušanas spēkā esamības izbeigšanās 1999. gada 31. decembrī pamata prāvā apskatīto līgumu varēja lauzt jebkurā brīdī, par to iepriekš nebrīdinot. Tas tomēr palika spēkā laikā no 2000. līdz 2005. gadam ieskaitot, jo nedz līgumslēdzēja iestāde, nedz arī pakalpojumu sniedzējs savas tiesības lauzt līgumu neizmantoja.

79 No lietas materiāliem neizriet, ka laika posmā no 2005. gada līdz 2008. gadam, uz kuru attiecas noteikums par atteikšanos no līguma laušanas, līgumslēdzējai iestādei, ja šāda noteikuma nebūtu, būtu bijis nodoms šo līgumu izbeigt un rīkot jaunu konkursu. Pat tad, ja pieņem, ka tā to vēlējās darīt, laiks, kurā šis noteikums bija spēkā, proti, trīs gadi, nav tāds, lai tas pārāk aizkavētu iestādi šādi rīkoties, ņemot vērā šai darbībai nepieciešamo laiku. Šādos apstākļos nav pierādīts, ka šāds noteikums par atteikšanos no līguma laušanas, ja vien tas netiek sistemātiski iekļauts līgumā atkal un atkal, ietver risku deformēt konkurenci, kas kaitētu jaunajiem potenciālajiem pretendentiem. Tāpēc to nevar kvalificēt par sākotnējā līguma būtisku grozījumu.

80 No tā izriet, ka tādos apstākļos kā pamata lietā fakts, ka ir paredzēts noteikums par atteikšanos no spēkā esoša uz nenoteiktu laiku noslēgta pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma laušanas uz trim gadiem, nav jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Direktīvas 92/50 izpratnē.

81 Otrkārt, runājot par atlaižu palielinājumu, kas bija paredzēta ar otro papildu vienošanos, ir jāatgādina, ka pamata līgumā attiecīgajiem pakalpojumiem bija paredzēta "maksa, kas atbilst dalītai viszemākajai oficiālajai patēriņa cenai [..], atņemot 15 %."

82 Saskaņā ar Tiesai sniegtajiem paskaidrojumiem ar šo frāzi ir domāts *APA* izmantotais degresīvais tarifs, kuru piemērojot attiecīgo pakalpojumu cenas tiek samazinātas, pieaugot *APA* līgumpartnera pieprasījumam pēc šī pakalpojuma.

83 Vadoties pēc dažiem tās paskaidrojumiem, otrajā papildu vienošanās noteikumā ietvertās atlaižu likmes palielināšanas no 15 % uz 25 % rezultātā cena tika samazināta. Pat ja tas ir pausts formāli, cenu samazinājumam un atlaižu palielinājumam ir līdzvērtīgas saimnieciskās sekas.

84 Šajos apstākļos atlaižu palielināšanu var interpretēt kā saistītu ar pamata līgumā ietvertajiem noteikumiem.

85 Turklāt, no vienas puses, atlaižu palielināšana, kuras rezultātā līgumslēdzēja puse saņem mazāku atlīdzību nekā sākumā paredzētā, nemaina līgumslēdzējai pusei labvēlīgu līguma saimniecisko līdzsvaru.

86 No otras puses, tikai tas vien, ka līgumslēdzējai iestādei tiek piešķirta būtiskāka atlaide daļai pakalpojumu, kuri ir līguma priekšmets, nevar izraisīt konkurences traucējumus, kas kaitētu potenciālajiem pretendentiem.

87 No iepriekš minētā izriet, ka tādā situācijā kā pamata prāvā apskatītā fakts, ka ar papildu vienošanos tiek paredzētas par sākotnējā līgumā ietvertajām lielākas atlaides no atsevišķām cenām, kuras noteiktas atkarībā no daudzumiem konkrētā jomā, nav uzskatāms par būtisku līguma grozījumu un tādēļ nenorāda uz jaunu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu Direktīvas 92/50 izpratnē.

88 Tādēļ uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais jēdziens "piešķiršana" ir interpretējams tādējādi, ka tā tvērumā neietilpst tāda situācija kā pamata lietā, kad līgumslēdzēja iestāde ar papildu vienošanos ar līgumslēdzēju pusi uz nenoteiktu laiku noslēgta pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma spēkā esamības laikā vienojas vēl trīs gadus piemērot noteikumu par atteikšanos no līguma laušanas, kura termiņš izbeidzas dienā, kad notiek vienošanās par jaunu noteikumu, un paredz par sākotnējā līgumā ietvertajām lielākas atlaides no atsevišķām cenām, kuras noteiktas atkarībā no daudzumiem konkrētā jomā.

89 Ņemot vērā atbildes uz pirmajiem trim jautājumiem, uz ceturto, piekto, sesto un septīto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

90 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai [pakalpojumu publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai] 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais termins "piešķirt" ir interpretējams tādējādi, ka tas neattiecas uz situāciju, kāda tā ir pamata prāvā, kad pakalpojumus, ko līgumslēdzējai iestādei sniedz sākotnējais pakalpojumu sniedzējs, kurš ir kapitālsabiedrība, nodod citam pakalpojumu sniedzējam, kurš arī ir kapitālsabiedrība, kura vienīgais akcionārs ir pirmais pakalpojumu sniedzējs, kas kontrolē jauno pakalpojumu sniedzēju un dod tam norādījumus, ja sākotnējais pakalpojumu sniedzējs paliek atbildīgs par līgumā paredzēto pienākumu ievērošanu;

2) Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais termins "piešķirt" ir interpretējams tādējādi, ka tas neattiecas uz sākotnējā līguma pielāgošanu ārējo apstākļu izmaiņu dēļ, kā, piemēram, sākotnēji valsts valūtā noteikto cenu pārrēķināšanu *eiro*, minimālu šo cenu samazināšanu noapaļošanas nolūkiem un atsauci uz jaunu cenu indeksu, kura stāšanās iepriekšējā indeksa vietā ir tikusi paredzēta sākotnējā līgumā;

3) Direktīvas 92/50 3. panta 1. punktā, 8. un 9. pantā izmantotais jēdziens "piešķiršana" ir interpretējams tādējādi, ka tā tvērumā neietilpst tāda situācija kā pamata lietā, kad līgumslēdzēja iestāde ar papildu vienošanos ar līgumslēdzēju pusi uz nenoteiktu laiku noslēgta pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma spēkā esamības laikā vienojas vēl trīs gadus piemērot noteikumu par atteikšanos no līguma laušanas, kura termiņš izbeidzas dienā, kad notiek vienošanās par jaunu noteikumu, un paredz par sākotnējā līgumā ietvertajām lielākas atlaides no atsevišķām cenām, kuras noteiktas atkarībā no daudzumiem konkrētā jomā.

[Paraksti]